

มาตรฐานการสอบบัญชีและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสินค้าคงคลังในประเทศไทย

(Standard and Practices of Inventory Audit in Thailand)

โดย

นางสาวยุวเรศ เกตุยวปฏิวัฒน์ บข.บ.

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาบริหารบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาการบัญชี

พ.ศ. ๒๕๑๑

002484

17069476

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

11 ธันวาคม ๒๕๖๕

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการทรวงบัณฑิตวิทยาลัย .. ศิริโชค โสภา .. ประธานกรรมการ
..... เนติพร นิลประทีป กรรมการ
..... ฉวีพร กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย .. ศิริโชค โสภา ..
วันที่ .. 16 .. เดือน .. พฤษภาคม .. พ.ศ. ๒๕๖๕

บทคัดย่อ

สินค้าคงคลังเป็นรายการสินทรัพย์ที่สำคัญในบรรดาสินทรัพย์เคลื่อนที่ของกิจการ ความผิดพลาดในการแสดงราคาสินค้าคงคลังย่อมจะมีผลกระทบเพื่อถึงการแสดงฐานะทางการเงินของกิจการนั้น เพราะการผิดพลาดในสินค้าคงคลัง จะทำให้รายการอื่น ๆ ในงบดุลย์ เช่น บอกลสินทรัพย์เคลื่อนที่ สินทรัพย์ทั้งหมด ส่วนของผู้ถือหุ้น และหนี้สินทั้งหมดผิดพลาดตามไปด้วย นอกจากนั้นความผิดพลาดเช่นนี้ ยังทำให้รายการในงบกำไรขาดทุน อาทิ ต้นทุนสินค้าขาย กำไรเบื้องต้น และกำไรสุทธิ คลาดเคลื่อนไปซึ่งจะทำให้ผลการดำเนินงานของงวดนั้น ๆ ผิดพลาดไปด้วย

บทความนี้เป็นการศึกษาถึงวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบบัญชีสินค้าคงคลัง ตลอดจนมาตรฐานของการสอบบัญชีสินค้าคงคลัง โดยพิจารณาถึงแบบฉบับที่ได้ปฏิบัติกันในประเทศไทย และศึกษาเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ

ผู้สอบบัญชีพึงให้ความสนใจในความระมัดระวังในการตรวจสอบสินค้าคงคลัง ความรอบคอบในการตรวจสอบเพียงแต่จำนวนเงิน การรับสิทธิ์ การตีราคา และการคำนวณ พันธะการซื้อขาย และสภาพของสินค้าในขณะนี้ไม่เป็นการเพียงพอ ผู้สอบบัญชียังควรเข้าร่วมสังเกตการตรวจนับสินค้าคงคลัง และวิธีการนับที่ใช้ในการนั้นด้วย ซึ่งจะถือว่าเป็นวิธีการที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนการยอมรับเกี่ยวกับบอกลสินค้าคงคลัง คำรับรองของฝ่ายจัดการซึ่งเคยเป็นคดีโต้แย้งมาแล้วในต่างประเทศ แม้ว่าคำตัดสินของศาลจะเคยปรากฏว่า ผู้สอบบัญชีพึงยอมรับคำรับรองนั้นได้ก็ตาม แนวโน้มในปัจจุบันไม่เป็นเช่นนั้น มาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชีในสหรัฐและในอังกฤษก็ได้เปรียบไปแล้ว จากการศึกษาข้อเท็จจริงในประเทศไทย ก็ปรากฏว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เริ่มถือว่าการสำรวจตรวจนับสินค้าคงคลัง เป็นวิธีการสอบบัญชีที่จำเป็นวิธีหนึ่ง แต่จำนวนผู้ที่ปฏิบัติเช่นนั้น ยังมีจำนวนน้อยอยู่

ก วน ำ

กำรเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้ก็ด้วยการอนุเคราะห์ของ ศาสตราจารย์
เคิมศักดิ์ กฤษณามระ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจแก้ไขและแนะนำมาโดยตลอด นอก-
จากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการ ของสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทยบางท่านเป็น
อบางก็ โดยเฉพาะ ดร.สุธี สิงห์เสนห์ และอาจารย์พวงศรี อุทัยศรี ที่ได้ให้สัมภาษณ์เอกสาร
เกี่ยวกับการส่งแบบสอบถามไปยังผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ข้าพเจ้าจึงถือโอกาสขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

